

Europaschool

Ik, jij, wij: samen 1

Pestprotocol Europaschool

Europaschool

Ik, jij, wij: samen 1

Inhoud

Visie	blz 2
Waarom een pestprotocol?	blz 2
Het belang van een pestprotocol.	blz 2
Pesten is een probleem.	blz 3
Wat is Pesten?	blz 3
<ul style="list-style-type: none">- Het verschil tussen pesten en plagen- Signalen van een peestsituatie- Vormen van pesten- De verschillende rollen bij pesten- Digitaal pesten	
Gevolgen van pesten	blz 8
<ul style="list-style-type: none">- Gevolgen voor het gepeste kind- Gevolgen voor het kind dat pest.- Gevolgen voor de rest van de klas.	
De vijf sporen aanpak	blz 9
Leerkrachten	blz 10
Advies aan ouders	blz 11
<ul style="list-style-type: none">- Ouders van gepeste kinderen.- Ouders van kinderen die pesten.- Alle andere ouders.	

Visie:

Ik, jij, wij: samen 1!

Wij willen een goed pedagogisch klimaat waarin we zorgen voor elkaar en we elkaar accepteren en respecteren. Pesten is onacceptabel

Waarom een pestprotocol?

Een pestprotocol is een handelingsplan voor de school. Hierin wordt vastgelegd welke stappen de school gaat zetten in het geval van pesten: Met wie wordt er gepraat, wie zijn daarbij, en wat is de volgende stap.

Waarom een pestprotocol? Omdat pesten helaas overal gebeurt.

Het is belangrijk om een duidelijk en helder beleid te hebben waar alle betrokkenen op kunnen terugvallen in voorkomende gevallen. Natuurlijk is het beter om het pesten te voorkomen door het scheppen van een goed pedagogisch klimaat en daar gaat dan ook in eerste instantie de aandacht naar uit.

Dit protocol is een vastgelegde wijze waarop we het pestgedrag van kinderen in voorkomende gevallen benaderen. Het biedt alle betrokkenen duidelijkheid over de impact, ernst en ook specifieke aanpak van dit ongewenste gedrag.

Het belang van een pestprotocol

De Europaschool wil de kinderen een veilig pedagogisch klimaat bieden, waarin zij zich harmonieus en op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen.

De leerkrachten bevorderen deze ontwikkeling door het scheppen van een veilig klimaat in een prettige werksfeer in de klas en op het schoolplein.

In veruit de meeste gevallen lukt dit door de ongeschreven regels aan te bieden en deze te onderhouden, maar soms is het gewenst om nog duidelijker afspraken met de kinderen te maken. Het kan voorkomen dat een kind in een enkel geval systematisch door andere kinderen wordt gepest. Dan kan een kind zodanig in de knoop komen met zijn schoolomgeving, dat de ongeschreven regels van de leerkracht niet meer voldoende veiligheid bieden en dat kan de gewenste ontwikkeling onderbreken.

Een pestprotocol geeft kinderen, leerkrachten en ouders duidelijkheid over hoe gehandeld wordt wanneer er gepest wordt. Door het protocol te volgen ontstaat een samenwerking tussen leerkracht, pester, gepeste, overige klasgenoten en ouders. Deze vorm van samenwerken wordt de [Vijfsporenaanpak](#) genoemd. Daarbij worden gebeurtenissen die te maken hebben met de peestsituatie vastgelegd, zodat het verloop gevolgd kan worden. Hierdoor ontstaat helderheid voor alle partijen.

Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan zal er overlegd worden over een andere aanpak. Hierbij denken we aan hulp van de intern begeleider en eventueel de vertrouwenspersoon binnen het team en /of externe instanties.

Pesten is een probleem

Als pesten en pestgedrag plaatsvindt, ervaren we dat als een probleem op onze school.

Zowel voor de gepeste kinderen, de leerkrachten, de ouders en de zwijgende groep kinderen als de pester(s) zelf.

De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.

Wanneer pesten ondanks alle inspanning toch de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak op alle niveaus. (zie vijfsporen aanpak)

Een klimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. In een klas waar gepest wordt, kunnen alle leerlingen slachtoffer worden. Pestgedrag moet dan ook door iedereen serieus worden genomen.

Het lastige is dat veel pestgedrag zich in het verborgene afspeelt, zodat het moeilijk is om er greep op te krijgen. En zelfs als het pestgedrag wordt opgemerkt, weten leerkrachten en anderen niet altijd hoe ze ermee om kunnen gaan.

Alle medewerkers van de school hebben echter een taak (samen met de ouders en de leerlingen zelf) bij het tegengaan van pesten. Als school hebben we een pedagogische opdracht. Hierbij gaat het om waardegerichte vorming van leerlingen en om het ontwikkelen van burgerschap en sociale competentie.

Leerlingen moeten weten dat ze hulp kunnen krijgen van volwassenen in de school en hierom durven vragen. Volwassenen dienen oog te hebben voor de signalen van leerlingen. Ze behoren interesse te tonen en te luisteren naar wat de leerlingen te vertellen hebben.

Voor leerkrachten betekent het dat ze groepsgesprekken houden, aandacht hebben voor de groeps sfeer en het functioneren van individuele leerlingen in de groep. Ze maken afspraken met de klas en zorgen ervoor dat deze afspraken nagekomen worden.

Het feit dat de school er beleid op gemaakt heeft, geeft aan dat de school onderkent dat pesten een probleem is en dat het niet gedoogd wordt.

Wat is pesten?

Een definitie van pesten op school luidt als volgt: **“Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van één of meer klasgenoten, die niet (meer) in staat is/zijn zichzelf te verdedigen.”**

Met deze definitie is het verschil tussen pesten en plagen al wat aangegeven. Bij plagen is sprake van incidenten. Pesten echter gebeurt systematisch: een aantal keren per week, een keer per week of regelmatig.

We spreken van pestgedrag als dezelfde leerling regelmatig en systematisch bedreigd en geïntimideerd wordt. Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend en zeer bedreigend.

Bij pesten is het ene kind sterker en het andere kind zwakker. Het is steeds hetzelfde kind dat wint en hetzelfde kind dat verliest. Vaak gebeurt pesten niet één keer, maar is het gepeste kind steeds weer de klos. Het sterkere kind; de pester, heeft een grotere mond en anderen kijken tegen hem of haar op. De pestkop heeft geen positieve bedoelingen; wil pijn doen, vernielen of kwetsen. Het gepeste kind voelt zich eenzaam en verdrietig, hij of zij is onzeker en bang.

Het verschil tussen pesten en plagen

Plagen mag wel, pesten niet. Maar wanneer is het nog plagen en wanneer wordt het pesten? Bij plagen is er sprake van incidenten. Plagen gebeurt vaak spontaan, het duurt niet lang en is onregelmatig. Bij plagen zijn de kinderen gelijk aan elkaar; er is geen machtsverhouding. De rollen liggen niet vast: de ene keer plaagt de één, de andere keer plaagt de ander. Plagen gebeurt zonder kwade bijbedoelingen en kan daarom leuk, plezierig en grappig zijn. Bij plagen loopt de geplaagde geen blijvende psychische en/of fysieke schade op en is in staat zich te verweren. Iemand op het schoolplein een stevige duw geven kan plagen zijn, maar het kan net zo goed gaan om echt pestgedrag. We spreken over plagen wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn en het vertoonde gedrag een uitnodigend karakter heeft om iets terug te geven vanuit een onschuldige sfeer. Het gaat dan om een prikkelend spelletje, dat door geen van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Er is sprake van een pedagogische waarde: door elkaar eens uit te dagen leren kinderen heel goed met allerlei conflicten om te gaan. Dat is een vaardigheid die ze later in hun leven van pas komt bij conflicthantering, waar iedereen in zijn leven mee te maken krijgt.

Plagen

Gelijkwaardigheid
Wisselend “slachtofferschap”
Humoristisch
Af en toe

Pesten

Machtsverschil
Hetzelfde slachtoffer
Kwetsend
Vaak/voortdurend

Signalen van een pestsituatie

- Geen zin om naar school te gaan
- Verminderde schoolresultaten
- Geen vrienden lijken te hebben, vaak alleen.
- Als laatste gekozen worden
- Niet meer over school vertellen thuis
- Ze proberen dicht bij de leerkracht te blijven.
- Nooit meer andere kinderen mee naar huis nemen of bij anderen gevraagd worden
- Regelmatig spullen kwijt zijn of met kapotte spullen thuiskomen
- Regelmatig hoofdpijn of buikpijn hebben
- Blauwe plekken.
- Niet willen slapen, vaker wakker worden, bedplassen, nachtmerries hebben
- Niet buiten willen spelen
- Niet meer naar een bepaalde club of vereniging willen gaan
- Bepaalde kleren niet meer willen dragen
- Thuis prikkelbaar, boos of verdrietig zijn
- Overdreven clownesk gedrag.
- Afkoopgedrag; geld/snoep of het maken van huiswerk voor anderen.
- Andere kinderen kunnen ook signalen geven dat een kind gepest wordt. Ze vertellen bijvoorbeeld dat een kind zit te huilen, niet mee mag doen of altijd alleen staat in de pauze.

Vormen van pesten

- Altijd een bijnaam geven, nooit bij de eigen naam noemen.
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- Gemene briefjes, mailtjes, sms-jes schrijven
- Beledigen
- Isoleren en buitensluiten
- Doodzwijgen en negeren
- Uitsluiten van gezamenlijke feestjes
- Bij groepsopdrachten nare opmerkingen maken over iemand
- Buiten school opwachten en (be) dreigen
- In de val laten lopen, klem zetten of rijden
- Slaan, schoppen
- Op weg naar huis achterna gaan
- Bezittingen afpakken en/ of vernielen
- Dreigen, schelden, schreeuwen tegen het slachtoffer.

Deze lijst kan nog worden uitgebreid: je kunt het zo gek niet bedenken of volwassenen en dus ook leerlingen hebben het bedacht. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

Steeds weer geldt: **"Doe zo tegen een ander zoals jij wilt hoe een ander tegen jou doet"**.

De verschillende rollen bij pesten

Bij pesten zien we verschillende rollen, de bekendste zijn de rollen van pester en gepeste. Minder bekend zijn de rollen die de omstanders innemen. Deze omstanders hebben vaak zonder dat zij het zich bewust zijn, invloed op het pesten

Het kind dat zelf pest

Is vaak onzeker en wil graag aardig en stoer gevonden worden. Denkt door te pesten dat iedereen hem/haar grappig vindt.

Het gepeste kind

Voelt zich vaak verdrietig en eenzaam. Durft meestal niets terug te doen of het te vertellen, is bang dan nog meer gepest te worden.

De Meepester

Doet mee met pesten, denkt dat hij/zij er dan bij hoort. Is bang om zelf gepest te worden.

De Helper

Neemt het op voor de gepeste. Vindt het niet goed dat er gepest wordt en is niet bang voor de pester. Helpt graag en is daarom vaak populair.

De Stiekemer

Vindt het goed dat er gepest wordt, maar bemoeit zich er niet mee. Is bang om zelf gepest te worden. Roept anderen erbij om het pesten te steunen.

De Buitenstaander

Denkt dat er in de klas niet gepest wordt en het kan hem/haar ook niets schelen. Zolang hij/zij er zelf maar geen last van heeft.

De Stille

Bemoeit zich er niet mee. Vindt het pesten wel gemeen, maar durft niets te doen of te zeggen, is bang zelf gepest te worden.

Het gepeste kind

Sommige leerlingen lopen meer kans gepest te worden dan anderen. Dat kan met hun uiterlijk, gedrag, gevoelens en sociale uitingsvormen te maken hebben. Bovendien worden kinderen pas gepest in situaties, waarin pesters de kans krijgen om een slachtoffer te pakken te nemen, dus in onveilige situaties.

Leerlingen die gepest worden doen vaak andere dingen of hebben iets wat anders is dan de meeste van hun leeftijdgenoten: Ze bespelen een ander instrument, doen een andere sport, zijn heel goed in bepaalde vakken of juist niet, of ze praten anders.

Een kind dat wordt gepest, praat er thuis niet altijd over. Redenen hiervoor kunnen zijn:

- Schaamte.
- Angst dat de ouders met de school of met de pester gaan praten en dat het pesten dan nog erger wordt.
- Het probleem lijkt onoplosbaar.
- Het idee dat het niet mag klikken

Veel kinderen die worden gepest hebben een beperkte weerbaarheid. Ze zijn niet in staat daadwerkelijk actie te ondernemen tegen de pestkoppen en stralen dat dan ook uit naar hun kwelgeesten. Vaak zijn ze angstig en onzeker in een groep, ze durven weinig of niets te zeggen, omdat ze bang zijn om uitgelachen te worden. Deze angst en onzekerheid worden verder versterkt door het ondervonden pestgedrag, waardoor het gepeste kind in een vicieuze cirkel komt waar het zonder hulp zeker niet uitkomt.

Gepeste kinderen voelen zich vaak eenzaam, hebben in hun gepeste omgeving geen vrienden om op terug te vallen en kunnen soms beter met volwassenen opschieten dan met hun leeftijdgenoten.

Het kind dat zelf pest

Pesters zijn vaak de sterkeren in hun groep. Pesters lijken in eerste indruk populair te zijn in een klas maar zijn dat uiteindelijk niet.

Ze dwingen hun populariteit in de groep af door te laten zien hoe sterk ze zijn en wat ze allemaal durven.

Van binnen zijn ze meestal onzeker en ze proberen zichzelf groter te maken door een ander kleiner te maken.

Pesters krijgen vaak andere kinderen mee, want wie meedoet, loopt zelf de minste kans om slachtoffer te worden. Doorgaans voelen pesters zich niet schuldig want het slachtoffer "vraagt" immers om gepest te worden.

Het vertoonde pestgedrag gaat ze gemakkelijk af en ze krijgen andere kinderen mee bij het gedrag naar een slachtoffer. Pesters hebben ook feilloos in de gaten welke kinderen gemakkelijk aan te pakken zijn en als ze zich al vergissen, gaan ze direct op zoek naar een volgend slachtoffer.

De zwijgende meerderheid en potentiële meelopers krijgen een keuze die onuitgesproken wordt opgelegd en die aan duidelijkheid niet te wensen overlaat: Je bent voor of je bent tegen me. Hier gaat een grote dreiging uit naar de gezamenlijke omgeving van pester en slachtoffer. Alles is immers beter dan door de "machtige pester" zelf gepest te worden. De pesters stralen juist deze dreigende zekerheid met verve uit. Ze overtreden bewust regels, storen zich nergens aan en hebben vaak de vaardigheden ontwikkeld met hun daden weg te komen. Het profiel van de pester is sterk zelfbevestigend, hij ziet zichzelf als een slimme durfal die de dommerds de loef afsteekt en ze dat ook bij herhaling laat merken. ("Wie maakt mij wat?")

Het komt ook regelmatig voor dat een pestkop een kind is dat in een andere situatie zelf slachtoffer

is of was. Om te voorkomen weer het mikpunt van pesten te worden, kan een kind zich bijvoorbeeld in een andere omgeving dan die van zijn slachtofferrol, vervolgens als pester gaan opstellen en manifesteren. "Laten pesten doet pesten".

Meisjes pesten minder openlijk dan jongens en vaak op een subtiele manier waarbij de uitdaging naar het gezag ter plekke niet echt aan de orde is. Ze pesten meer met woorden, maken geniepige opmerkingen of sluiten andere kinderen buiten. Meisjes opereren minder individueel en meer met groepsvorming in de zin van er al dan niet bij te horen. Fysiek geweld komt bij deze groep pesters minder voor.

Een succesvolle pester leert niet om zijn agressie op een andere manier te uiten dan door het ongewenste pestgedrag te vertonen. Ook pesters hebben op termijn last van hun pestgedrag. Door hun verkeerde en vooral beperkte sociale vaardigheden hebben ze vaak moeite om vriendjes op lange termijn te maken en een vriendschap op te bouwen en te onderhouden op andere gronden dan die van macht en het delen in die macht. Pesters maken een abnormale sociale ontwikkeling door met alle gevolgen van dien voor de pester zelf.

Pestgedrag kan een aantal dieper liggende oorzaken hebben:

- Een problematische thuissituatie
- Een vaak gevoelde anonimiteit (ik besta niet); als een pester zich verloren voelt binnen een grote groep, kan hij zich belangrijker maken door een ander omlaag te drukken.
- Het moeten spelen van een niet - passende rol.
- Voortdurend met elkaar de competitie aangaan. Een voortdurende strijd om de macht in de klas of in de buurt

De meelopers en andere kinderen

Meelopers zijn leerlingen die incidenteel meedoen met het pesten. Dit gebeurt meestal uit angst om zelf in de slachtofferrol terecht te komen, maar het kan ook zo zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en dat ze denken in populariteit mee te liften met de pester. Verder kunnen leerlingen meelopen uit angst vrienden of vriendinnen te verliezen.

De meeste leerlingen houden zich afzijdig als er wordt gepest. Ze voelen zich wel vaak schuldig over het feit dat ze niet in de bres springen voor het slachtoffer of hulp inschakelen.

Digitaal pesten

Roddelen via MSN, anonieme mailtjes versturen, het zetten van pikante of gemanipuleerde foto's op internet, bedreigingen per sms. Digitaal pesten (cyberpesten) komt op steeds meer manieren voor. Een op de vijf leerlingen wordt digitaal gepest. Digitaal pesten heeft grote gevolgen vanwege de anonimiteit en de grote impact op het slachtoffer.

Wat is Cyberpesten?

Cyberpesten (digitaal pesten) is het pesten of misbruiken via het internet en via mobiele telefoon. Cyberpesten kan nog veel harder zijn dan pesten in het gewone, dagelijkse leven. Dit komt doordat de ouders gemakkelijk anoniem kunnen blijven en de reikwijdte van het internet veel groter is. Tegelijkertijd komen kinderen er op steeds jongere leeftijd mee in aanraking

Hoe wordt er gepest?

- pest-mail (schelden, beschuldigen, roddelen, beledigen)
- stalking: het stelselmatig lastig vallen van iemand door het blijven sturen van
- hate - mail of het dreigen met geweld
- het tegenkomen van ongewenst materiaal zoals porno, gewelddadig materiaal etc.
- ongewenst contact met vreemden
- webcam - seks: beelden die ontvangen worden kunnen later worden gebruikt
- hacken: gegevens stelen of instellingen aanpassen. Ook het uit naam van een ander versturen van pest-mail.

Het stappenplan na een melding van cyberpesten (thuis en school)

- 1 Probeer de berichten waarin het pestgedrag voorkomt te bewaren. Vertel kinderen hoe ze dat kunnen doen (afdrukken, selecteren en kopiëren, msn- gesprekken opslaan).
2. Leg de leerling zo nodig uit hoe hij/zij de pestmail kan blokkeren.
3. Soms is de dader te achterhalen door uit te zoeken van welke computer het bericht is verzonden. Neem contact op met de ICT-coördinator of de systeembeheerder. Het is mogelijk om van het IP adres van de e-mail af te leiden van welke computer het bericht is verzonden.

Gevolgen van pesten

Gevolgen voor het gepeste kind

- Minderwaardigheidsgevoel. Kinderen kunnen het gevoel hebben dat ze niets goed doen.
- Kinderen die gepest zijn voelen zich vaak heel alleen.
- Het gaat minder goed op school.
- Gepeste kinderen zijn soms bang om naar school te gaan. Ze gaan liever niet
- Gepeste kinderen zijn soms bang om nieuwe vrienden te maken.
- Kinderen die gepest zijn kunnen niet goed meer slapen omdat ze liggen te piekeren over het pesten.
- Ze voelen zich heel somber.
- Gepeste kinderen gaan op den duur geloven wat de pesters over ze zeggen.

Gevolgen voor het kind dat pest

- Pesters worden soms buitengesloten.
- Pesters zijn in werkelijkheid meestal niet populair.
- Pesters vinden het moeilijk om vrienden te maken.

Gevolgen voor de rest van de klas

- Er is een ongezellige sfeer in de groep.
- Sommige klasgenoten halen slechtere cijfers omdat ze het niet leuk meer vinden in de klas.
- Klasgenoten voelen zich schuldig. Ze vinden dat ze iets tegen het pesten zouden moeten doen, maar durven dit niet omdat ze bang zijn zelf gepest te worden

De Vijf sporen aanpak*

Indien er toch sprake is van pesten gaan we daar als school actief mee om:

We gaan uit van de aanbevelingen uit de Vijf sporen aanpak. Deze is ontwikkeld door B van der Meer.

Deze aanpak is gericht op de verschillende partijen die betrokken zijn bij pesten: het gepeste kind, de pester, de ouders, de klasgenoten en de school. Hieronder volgt een opsomming van mogelijkheden waarop een school de vijf verschillende partijen die een rol spelen in een peestsituatie kan ondersteunen.

Stap 1: steun bieden aan het kind dat gepest wordt

- Naar het kind luisteren en zijn probleem serieus nemen.
- Met het kind overleggen over mogelijke oplossingen.
- Samen met het kind werken aan oplossingen.
- Zo nodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining om weerbaar te worden.
- Zorgen voor vervolgesprekken.

Kinderen die voortdurend worden gepest, kunnen op verschillende manieren reageren. De meeste kinderen worden passief en zitten er duidelijk mee. Een enkel gepest kind gaat zelf uitdagen. Beide vormen van gedrag zijn 'aangeleerd', in de zin van 'reacties op uitstoting. Dit gedrag kan ook weer afgeleerd worden. In dit geval zijn bijvoorbeeld sociale vaardigheidstraining, op zelfverdediging, kanjertraining goede interventies.

Stap 2: Begeleiding van de gepeste leerling

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken.
- De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie. Bijvoorbeeld je niet afzonderen
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil
- Sterke kanten van de leerling benadrukken
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/doeltreffender opstelt
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s)
- Het gepeste kind niet overbeschermen. Bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Stap 3: Steun bieden aan het kind dat zelf pest

Er wordt uiteraard met de pester gesproken. Dit kan een probleemoplossend gesprek zijn (op zoek naar de oorzaak) om vervolgens de gevoeligheid voor wat hij met het slachtoffer uithaalt te vergroten. (Met het kind bespreken wat pesten voor een ander betekent.)

Dit gekoppeld aan afspraken met evaluatiemomenten. (vervolgesprekken.)

Het advies is om de pester even de gelegenheid te bieden om zijn leven te beteren alvorens zijn ouders bij zijn wangedrag te betrekken. Natuurlijk is dit wel afhankelijk van de ernst van het pestgedrag.

- Praten: zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen.
- Het kind helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere kinderen.
- Het kind helpen om zich aan regels en afspraken te houden.

- Laten zien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor het gepeste kind.
- Excuses aan laten bieden
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel.
- Straffen als het kind wel pest
- Belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop -eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
- Uitleggen wat jij als leerkracht gaat doen om het pesten te stoppen.
- Stel grenzen en verbind daar consequenties aan.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn
- Inschakelen van hulp: Bijvoorbeeld sociale vaardigheidstrainingen; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD

Stap 4: De ouders van het gepeste en van het pestende kind steunen

- Ouders die zich zorgen maken over pesten serieus nemen.
- Ouders op de hoogte houden van pestsituaties.
- Informatie en advies geven over pesten en de manieren waarop pesten kan worden aangepakt.
- In samenwerking tussen school en ouders het pestprobleem aanpakken. Zowel op school als vanuit de thuissituatie.
- Zo nodig ouders doorverwijzen naar deskundige ondersteuning.

Stap 5: De middengroep (de rest van de klas) betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem

- Met de kinderen praten over pesten en over hun eigen rol daarbij.
- Met de kinderen overleggen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.
- Samen met de kinderen werken aan oplossingen, waarbij ze zelf een actieve rol spelen.

Om de zwijgende middengroep tot bondgenoot in de strijd tegen het pesten te maken zijn de volgende acties mogelijk:

- Pesten aan de orde stellen in de klas. Bijvoorbeeld door aandacht te geven aan dit pestprotocol en het onderwerp regelmatig terug te laten komen. Dit gebeurt bijvoorbeeld in de leerlingenraad en de klassenvergadering. Als een leraar met de klas spreekt over pesten, is het raadzaam geen pestsituatie in de klas als uitgangspunt te nemen, maar het onderwerp daar bovenuit te tillen (bv. Leraar24.nl). Gebeurt dit niet dan kan de klas het probleem ontkennen, bagatelliseren, het slachtoffer de schuld geven of zeggen dat het maar een grapje is. Of de pesters gaan het slachtoffer voor zijn klikken bestraffen.

Leerkrachten

Volwassenen, werkzaam aan de school en vooral leraren hebben een sleutelrol in de aanpak van het pesten. Zij zijn de eerst verantwoordelijken voor de aanpak van het pesten. Het is belangrijk dat zij pesten vroegtijdig signaleren en effectief bestrijden. De leerkrachten worden hierin ondersteund door de intern begeleider die, als het nodig is, ook buiten de klas met individuele kinderen of met groepjes kinderen aan de slag gaat.

Advies aan ouders

Advies aan ouders van gepeste kinderen

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van het kind dat pest om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het best direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind in het beoefenen van een sport
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt

Advies aan ouders van kinderen die pesten

- Neem het probleem van uw kind serieus
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans een pester te worden
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
- Besteed extra aandacht aan uw kind
- Stimuleer uw kind in het beoefenen van een sport
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat

Advies aan alle andere ouders

- Neem de ouders van het gepeste en het pestende kind serieus
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag
- Geef zelf het goede voorbeeld
- Leer uw kind voor anderen op te komen
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen

*Meer, B. van der (1991)

Pesten op school

Tijdschrift voor Orthopedagogiek, pp 337-347

Houten: Bohn, Stafleu & Van LoghumSites:

www.pestweb.nl

www.centrumsschoolveiligheid.nl

www.leraar24.nl

www.bobvandermeer.info

Borging:

Datum 14 januari 2016 besproken in teamvergadering